

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de act administrativ

Ordin privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Dispozițiile art. 41 alin. (1) lit. h) și art. 1 lit. f) din Anexa nr. 1 aferentă Directivei 2009/73/CE A Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE, prevăd că:</p> <p><i>„Articolul 41</i></p> <p><i>Atribuțiile și competențele autorității de reglementare</i></p> <p><i>(I) Autoritatea de reglementare are următoarele atribuții: [...]</i></p> <p><i>(h) să monitorizeze respectarea normelor de siguranță și de fiabilitate a rețelei și să revizuiască performanțele lor anterioare, precum și să stabilească sau să aprobe standardele și cerințele de calitate a serviciilor și a alimentării sau să contribuie la realizarea acestui obiectiv împreună cu alte autorități competente;”</i></p> <p><i>„1. Fără a aduce atingere normelor comunitare privind protecția consumatorilor, în special Directivei 97/7/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 1997 privind protecția consumatorilor cu privire la contractele la distanță și Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, măsurile prevăzute la articolul 3 au scopul de a garanta clienților: [...]</i></p> <p><i>(f) posibilitatea de a beneficia de proceduri transparente, simple și ieftine de soluționare a plângerilor. În special, toți consumatorii au dreptul la un standard ridicat de furnizare a serviciilor și gestionare a plângerilor de către furnizorul lor de gaze naturale. Aceste proceduri de soluționare extrajudiciară a litigiilor permit soluționarea corectă și promptă a litigiilor, preferabil în termen de trei luni, și prevăd, în toate cazurile justificate, un sistem de rambursare și/sau compensare. Aceste proceduri ar trebui să respecte, atunci când este posibil, principiile enunțate în Recomandarea 98/257/CE a Comisiei din 30 martie 1998 privind principiile aplicabile organismelor responsabile pentru soluționarea extrajudiciară a diferendelor cu consumatorii;”</i></p>
--	--

<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Prevederile art. 130 alin. (1) lit. d), lit. e) și lit. e²), art. 145 alin. (4) lit. n) și art. 151 alin. (1) și (4) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Lege, dispun că:</p> <p><i>„Art. 130 - Obligațiile și drepturile operatorului de transport și de sistem</i></p> <p><i>(1) Operatorul de transport și de sistem are în principal următoarele obligații: [...]</i></p> <p><i>d) să asigure accesul terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;</i></p> <p><i>e) să racordeze toți solicitanții la sistemul de transport, în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire. Recuperarea costurilor privind racordarea se realizează prin tarifele de transport conform reglementărilor ANRE; [...]</i></p> <p><i>e²) să acorde prioritate racordării la rețeaua de gaze naturale în cazul investițiilor noi, generatoare de locuri de muncă;”</i></p> <p><i>„Art. 145 - (4) Clienții finali de gaze naturale au următoarele drepturi: [...]</i></p> <p><i>n) să solicite și să primească penalitățile suportate de către furnizorul/operatorul de sistem pentru neîndeplinirea obligațiilor, în conformitate cu prevederile standardelor de performanță;”</i>, și</p> <p><i>„Articolul 151 Finanțarea lucrărilor pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării</i></p> <p><i>(1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza racordarea la sistem și este obligat să finanțeze lucrările pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării consumatorilor aflați în perimetrul unității administrativ-teritoriale pentru care a fost concesionat serviciul public de distribuție. Termenul de extindere și/sau branșare a consumatorilor nu poate depăși termenul de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.</i></p> <p><i>(4) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a realiza și de a pune în funcțiune obiectivul/conducta necesar/necesară racordării sistemului de distribuție în termen de 180 de zile de la data semnării contractului pentru realizarea obiectivului/conductei.</i></p> <p>Prevederile art. 5 alin. (1) lit. f), art. 8 lit. g) și art. 10 alin. (1) lit. q) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, dispun că:</p>
--	---

	<p>„Art. 5 (1) - <i>Ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la: [...]</i></p> <p><i>f) aprobarea altor reglementări, norme, studii, documentații prevăzute de legislația pentru domeniul energiei electrice și termice și al gazelor naturale.”</i></p> <p>„Art. 8 <i>Obiectivele generale ale ANRE în sectorul energiei electrice și gazelor naturale</i> <i>În îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE contribuie la realizarea următoarelor obiective generale: [...]</i></p> <p><i>g) protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul energiei electrice și gazelor naturale, prin facilitarea accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică sau gaze naturale, precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor;</i></p> <p>„Art. 10 - (1) <i>ANRE are următoarele atribuții și competențe în sectorul gazelor naturale: [...]</i></p> <p><i>q) elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale, cu caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale;”</i></p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>În conformitate cu modificările și completările aduse legislației primare prin adoptarea Legii nr. 155/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și privind modificarea și completarea altor acte normative, a Legii nr. 290/2020 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 106/2020 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și pentru modificarea unor acte normative, respectiv ținând cont și de noua formă a Regulamentului privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 172/2020, și ca urmare a parcurgerii unei perioade de aplicare a dispozițiilor <i>Standardului</i>, timp în care a fost monitorizată performanța serviciului, s-a constatat necesitatea îmbunătățirii actului normativ respectiv, în sensul reevaluării și redefinirii unora dintre indicatorii de performanță generali și/sau statistici astfel încât acești indicatori să contribuie la caracterizarea performanței activității și să răspundă necesității pentru care au fost stabiliți elaborându-se un nou proiect de act normativ – <i>standard de performanță</i>, în vederea alinierii legislației secundare emise și aprobate de ANRE, la modificările legislației primare.</p>

<p>4. Schimbări preconizate/ măsurile propuse prin prezentul act normativ</p>	<p>Aspectele cu caracter de noutate introduse în proiectul de <i>Ordin privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale</i>, sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - redefinirea unor indicatori de performanță pentru activitățile relevante ale operatorului de transport al gazelor naturale dintre care amintim: <ul style="list-style-type: none"> • accesul și contractarea serviciului de transport al gazelor naturale; • asigurarea presiunii gazelor naturale; • asigurarea calității gazelor naturale; • măsurarea gazelor naturale; • refacerea terenurilor și/sau bunurilor afectate de execuția unor lucrări la obiectivele sistemului de transport al gazelor naturale; • notificarea limitărilor și/sau întreruperilor neplanificate/planificate și reluarea prestării serviciului de transport al gazelor naturale. - introducerea unor indicatori de performanță care să contribuie la o mai bună disciplină a relațiilor partenoriale dintre utilizatorii sistemului de transport al gazelor naturale (UR)/clienți finali și operatorul de transport și de sistem (OTS), care vizează: <ul style="list-style-type: none"> • relația dintre UR și OTS; • întreruperea/limitarea/reluarea alimentării cu gaze naturale la locul de consum al clientului final; - revizuirea indicatorului general de performanță privind racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale și a indicatorilor specifici, în conformitate cu prevederile art. 130 alin (1) lit. e), art. 151 alin. (1) și (4) din Lege avându-se în vedere teza „<i>Termenul de extindere și/sau bransare a consumatorilor nu poate depăși termenul de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.</i>” - modificarea datelor privind actualizarea evidenței limitărilor și/sau întreruperilor planificate și întreruperilor neplanificate în prestarea serviciului de transport al gazelor naturale; - nelimitarea perioadei de plata a compensațiilor suplimentare de către OTS pentru neîndeplinirea indicatorilor specifici.
<p>5. Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de act normativ

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/clientșilor finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) Impactul socio-economic al prezentului proiect de ordin asupra pieței de energie este dat de:</p> <p>- creșterea gradului de protecție al solicitanților/clientșilor finali în ceea ce privește calitatea serviciului de transport al gazelor naturale, ținându-se cont și de prevederile din Lege privitoare la racordarea acestora, respectiv în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată prin Legea nr. 160/2012 cu modificările și completările ulterioare, care dispun că:</p> <p><i>„Art. 1 - (1) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare ANRE, este o autoritate administrativă autonomă, [...] având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență <u>și protecție a consumatorilor.</u>”;</i></p> <p>- informarea cât mai corectă și completă a solicitanților/clientșilor finali cu privire la serviciile prestate de OTS și impunerea unor indicatori de performanță generali/specifici care să conducă la respectarea obligațiilor operatorului de transport al gazelor naturale, fiind o garanție a calității serviciului în ansamblul său;</p> <p>b) – impactul asupra operatorilor economici în calitatea lor utilizatori sistemului de transport al gazelor naturale, este unul pozitiv, deoarece beneficiază de un instrument care conduce la o mai bună activitate prestată de către OTS în relația cu aceștia, asigurându-se servicii de transport al gazelor naturale la un nivel calitativ superior , avându-se în vedere, spre exemplu, activitatea de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale, așa cum a fost statuată prin intermediul dispozițiilor art. 151 alin. (1) din Lege, care prevăd că:</p> <p><i>„Art. 151 - Finanțarea lucrărilor pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării</i></p> <p><i>(1) Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza racordarea la sistem și este obligat să finanțeze lucrările pentru realizarea obiectivelor/ conductelor necesare racordării consumatorilor aflați în perimetrul unității administrativ-teritoriale pentru care a fost concesionat serviciul public de distribuție. <u>Termenul de</u></i></p>
--	---

	<p><u>extindere și/sau bransare a consumatorilor nu poate depăși termenul de 90 de zile de la data obținerii autorizației de construire.</u></p> <p>c) – consumatorii/clientii finali vor beneficia prin acest act normativ de servicii de transport al gazelor naturale superioare dispozițiilor legale precedente, ținând cont de obligațiile instituite pentru OTS privind gradul de îndeplinire indicatorii generali/specifici de performanță, pe de o parte , iar pe de altă parte în cazul în care aceste obligații legale ale operatorului de transport al gazelor naturale, nu sunt îndeplinite, acesta va fi obligat la plata unor despăgubiri și compensații principale și secundare, către consumatori/clientii finali, până realizarea acestora.</p>
2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul
3. Impact asupra mediului de afaceri	Mediul de afaceri va beneficia de o creștere calitativă prin punerea la dispoziție a UR a unor servicii de transport a gazelor naturale performante în concordanță cu prevederile din <i>Lege</i> și legislația secundară specifică emisă și aprobată de ANRE.
4. Implicații sociale	Nu este cazul
5. Impact asupra mediului	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra patrimoniului ANRE –
Nu este cazul.

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Prin acest proiect de ordin se abrogă Ordinul președintelui ANRE nr. 161/2015 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale.</p>
--	--

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act administrativ nu se referă la acest subiect.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act administrativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	<p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, ANRE începe procesul de consultare publică prin postarea pe pagina proprie de internet a proiectului de Ordin privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale. Proiectul de ordin, împreună cu referatul de aprobare, se vor publica în perioada 01 - 30.07.2021, în secțiunea Documente de discuție/Gaze Naturale/Standarde de performanță și vor fi însoțite de mențiunea:</p> <p><i>”Propunerile și observațiile pe marginea proiectului de act normativ vor fi transmise la ANRE, în format electronic (document Word, text cu diacritice), la adresele de e-mail sprgn@anre.ro, și anre@anre.ro, până cel târziu la data de 30 iulie 2021, inclusiv.</i></p> <p><i>Propunerile și observațiile pentru care nu au fost prezentate argumente/justificări, cele care nu au fost transmise în formatul solicitat, sau cele transmise ulterior termenului specificat nu vor fi luate în considerare.”</i></p>
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act administrativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social	Nu este cazul

d) Consiliul Concurenței	
e) Curtea de Conturi	
4. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 7-a - Transparență decizională și consultare publică

<p>1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ</p>	<p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu completările ulterioare, ANRE începe procesul de consultare publică prin postarea pe pagina proprie de internet a proiectului de Ordin privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul de transport și de sistem a gazelor naturale și a notei de fundamentare.</p> <p>Proiectul de ordin, împreună cu nota de fundamentare, se vor publica în perioada 01 – 30.07.2021, în secțiunea Documente de discuție/Gaze Naturale/Standarde de performanță și vor fi însoțite de mențiunea:</p> <p><i>”Propunerile și observațiile pe marginea proiectului de act normativ vor fi transmise la ANRE, în format electronic (document Word, text cu diacritice), la adresele de e-mail sprgn@anre.ro, și anre@anre.ro, până cel târziu la data de 30 iulie 2021, inclusiv.</i></p> <p><i>Propunerile și observațiile pentru care nu au fost prezentate argumente/justificări, cele care nu au fost transmise în formatul solicitat, sau cele transmise ulterior termenului specificat nu vor fi luate în considerare.”</i></p>
<p>2. Situația observațiilor, recomandărilor și propunerilor primite, motivarea acceptării/neacceptării acestora</p>	